Lietas Nr. C37039317
Lietas arhīva Nr. C-0393-17/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Tukumā 2017.gada 24.aprīlī

Tukuma rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Mudele
rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrības /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā par naudas piedziņu no /pers. A/.

Aprakstošā daļa

2017.gada 9.janvārī Tukuma rajona tiesā saņemts Akciju sabiedrības (AS) /Nosaukums A/ (turpmāk prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par naudas piedziņu no /pers. A/ (turpmāk atbildētāja).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2004.gada 22.novembrī AS "Reverta" (iepriekšējais nosaukums AS "Parex banka") un /pers. A/ (pirms tam /uzvārds/) noslēdza studiju aizdevuma līgumu Nr.PB/4.4-FA04/004578, saskaņā ar kuru atbildētājai tika piešķirts aizdevums studiju maksas samaksai ne vairāk kā 4353,99 *euro* (LVL 3060,00) apmērā, kur vienas aizdevuma summas daļa sastāda 483,78 *euro* (LVL 340,00). Saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 3.1.punktu par izsniegtā aizdevuma lietošanu tiek aprēķināti aizdevuma procenti, kurus atbildētājai ir pienākums maksāt, sākot ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas vai ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas, līdz katra kalendārā mēneša 14.datumam, piemērojot procentu likmi 5% (pieci procenti) gadā (Studiju aizdevuma līguma 3.2.2.punkts). Ja atbildētāja tiek izslēgta no studējošo saraksta aizdevuma procentu likme tiek noteikta atbilstoši Studiju aizdevuma līguma 3.2.3.punktam. Saskaņā ar 2006.gada 25.oktobra Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskolas "Attīstība" rektora rīkojumu Nr.91-stud, atbildētāja tika izslēgta no studējošo saraksta. Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Studiju aizdevuma līguma 5.1.2.punktu, gadījumā, ja students tiek izslēgts no studējošo saraksta, viņam jāsāk saņemtās aizdevuma summas atmaksu veikt ne vēlāk kā ar 3.(trešo) mēnesi pēc izslēgšanas no saraksta, bet pilns norēķins saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 5.3.2.punktu bija jāveic 5 gadu laikā no aizdevuma pamatsummas atmaksas uzsākšanas brīža. No Studiju aizdevuma līguma noslēgšanas līdz studiju pārtraukšanai, Banka atbildētājai ir izsniegusi aizdevumu 1451,33 *euro* apmērā. Saskaņā ar 28.07.2010. noslēgto starp Banku un AS /Nosaukums A/ līgumu par uzņēmuma pāreju, Banka ir nodevusi un prasītāja ir pieņēmusi visas tiesības un saistības attiecībā uz minēto Studiju aizdevuma līgumu un Galvojuma līgumu. Sakarā ar to, ka atbildētāja nepildīja savus no Studiju aizdevuma līguma izrietošos maksāšanas pienākumus, prasītāja ar 2011.gada 28.oktobra paziņojumu (izejošais Nr.2.7.3.2.-01/897), pamatojoties uz Studiju aizdevuma līguma 9.3.punktu un saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, vienpusējā kārtā atkāpās no Studiju aizdevuma līguma 2011.gada 30.novembrī. Turklāt, prasītāja ar 2012.gada 21.decembra atgādinājumu (izejošais Nr. 2.7.3.2.-01/2911) un 2015.gada 29.oktobra atgādinājumu (izejošais Nr. 2.7.3.2.-01/2828) atkārtoti atgādināja atbildētājai par neizpildītajām saistībām pret prasītāju, kas izriet no Studiju aizdevuma līguma. Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav veikusi parāda saistību atmaksu, prasītāja ir spiesta griezties tiesā ar prasību par parāda piespiedu piedziņu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punktu (a), 41.panta pirmo daļu, 197. panta pirmo daļu, Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1720., 1756., 1759., 1764., 1765., 1779., 1943., 1946.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas par labu AS "Citadele banka" galveno parādu 712,31 *euro*, nolīgtos procentus 308,29 *euro*, līgumsodu 71,23 *euro*, tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt AS /Nosaukums A/ tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% no simta gadā no neatmaksātā aizdevuma summas 712,31 *euro* par laika posmu līdz sprieduma izpildei.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšanas tiesa sēdē.

2017.gada 11.janvārī tiesa atbildētājai, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmās daļas noteikumiem, nosūtīja uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietu prasības pieteikumu kopā ar paskaidrojuma veidlapu, nosakot termiņu paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2017.gada 10.februārim (lietas 55.lapa).

2017.gada 7.februārī Tukuma rajona tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums prasības pieteikumam maza apmēra prasībā par naudas piedziņu (lietas 57.-58.lapa). Paskaidrojumā atbildētāja norāda, ka prasību atzīst daļēji, pamatsummas 712,31 *euro*, valsts nodevas 163,77 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 4,70 *euro* apmērā, jo lietā jāņem vērā cilvēciskais faktors nevis apzināta izvairīšanās. Pārformējot citu kredītu maksājumus, bija palaidusi garām šo maksājumu saistības. Bankas sūtītās vēstules nesaņēma, tā kā vairākus gadus jau nedzīvo Rīgā. 2016.gadā sazinoties ar bankas pārstāvi, bija gatava sastādīt abām pusēm pieņemamu atmaksas grafiku, taču saņēma atbildi, ka tas nav iespējams. Atbildētāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšanas tiesa sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

2017.gada 15.februārī pusēm nosūtīts tiesas paziņojums par rakstveida procesu 2017.gada 27.martā (lietas 61.-62.lapa).

2017.gada 27.martā lieta noņemta no izskatīšanas tiesneses darbnespējas dēļ (lietas 64.lapa).

2017.gada 12.aprīlī pusēm nosūtīts tiesas paziņojums par rakstveida procesu 2017.gada 24.aprīlī (lietas 65.-66.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņa ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

No lietas materiāliem izriet, ka starp AS "Parex banka" (pēc nosaukuma maiņas AS "Reverta") un /pers. A/ (pēc uzvārda maiņas /Uzvārds/) 2004.gada 22,novembrī noslēgts Studiju aizdevuma līgums Nr.PB/4.4-FA04/004578, saskaņā ar kuru atbildētājai tika piešķirts aizdevums studiju maksas samaksai ne vairāk kā 4353,99 *euro* (LVL 3060,00) apmērā, kur vienas aizdevuma summas daļa sastāda 483,78 *euro* (LVL 340,00) (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar līguma noteikumiem atbildētāja apņēmās veikt maksājumus saskaņā ar līguma maksājumu grafiku (lietas 11.lapa).

Ar lietas materiāliem pievienotā apliecinājuma apstiprinās, ka 2010.gada 1.augustā kredītiestādes uzņēmuma pārejas rezultātā AS "Reverta" (iepriekšējais nosaukums AS "Parex banka") nodeva un AS "Citadele banka" pieņēma visas tiesības un saistības, kas izriet no 2004.gada 22.novembra Studiju aizdevuma līguma Nr.PB/4.4-FA04/004578 (lietas 67.-69.lapa).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesību pret atbildētāju.

Tiesa atzīst, ka studiju aizdevuma līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, līdz ar to ir saistošs līgumslēdzējpusēm, sakarā ar ko katra no pusēm var prasīt līguma izpildi, pamatojoties uz Civillikuma 1590.pantu.

Prasītāja no savas puses līguma nosacījumus ir izpildījusi izsniedzot atbildētājai aizdevumu, par ko liecina lietā esošais studiju kredīta konta izraksts (lietas 18.-39.lapa).

Izdruka no Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonda pārskata par kredīta ņēmējiem liecina, ka ar Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskolas "Attīstība" 2006.gada 25.oktobra rektora rīkojumu Nr.91-stud. atbildētāja izslēgta no studējošo saraksta (lietas 10.lapa).

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar pušu starpā noslēgto studējošo aizdevuma līguma 5.1.2.punktu, atbildētājai bija pienākums sākt saņemtās aizdevuma summas atmaksu ne vēlāk kā ar 3.mēnesi pēc izslēgšanas no studējošo saraksta.

Atbilstoši Civillikuma 1652.panta 3.punktam parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

No prasības pieteikuma un lietā esošiem pierādījumiem tiesa secina, ka atbildētāja savas studējošā aizdevuma līguma saistības pret prasītāju nav pildījusi pienācīgi un regulāri, jo nav veikusi aizdevuma atmaksu studējošā aizdevuma līgumā un maksājumu grafikā paredzētājā kārtībā un apmērā. Līdz ar to un saskaņā ar lietā esošo studējošo kredīta pamatsummas parāda atšifrējumu, studējošo kredīta procentu aprēķina atšifrējumu un studējošo kredīta līgumsoda aprēķina atšifrējumu atbildētājai izveidojies parāds, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma summas 712,31 *euro*, procentiem par aizdevuma lietošanu 308,29 *euro* un līgumsoda 71,23 *euro* (lietas 40.-46.lapa).

Sakarā ar to, ka atbildētāja nav pildījusi studiju aizdevuma līguma nosacījumus, prasītāja atbildētājai 2011.gada 28.oktobrī nosūtīja paziņojumu par saistību izpildi un studiju aizdevuma līguma pirmstermiņa izbeigšanu ar 2011.gada 30.novembri (lietas 12.lapa). Par paziņojuma nosūtīšanas faktu liecina lietā esošais pasta paziņojums (lietas 13.lapa).

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētāja pēc paziņojuma nosūtīšanas būtu izpildījusi savas saistības un parāda summu pilnībā vai daļēji būtu samaksājusi. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos pierādījumus, parāda esamību un parāda summas aprēķinu. Pamatojoties uz minēto, ka arī ņemot vērā to, ka atbildētāja nav apstrīdējusi studiju aizdevuma līgumu un savā paskaidrojumā atzinusi galvenā parāda esamību, tiesa atzīst par pamatotu un pierādītu prasību daļā par neatmaksātās aizdevuma summas piedziņu 712,31 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu [...] lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, bet Civillikuma 1946.pants nosaka, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti. Šajā gadījumā pienākums maksāt procentus par aizdevuma izmantošanu un to apmērs noteikts studiju aizdevuma līguma 3.punktā un maksājumu grafikā.

Tā kā atbildētāja nav veikusi piešķirtā aizdevuma savlaicīgu atmaksu, aizdevuma pamatsummu nav apstrīdējusi, tieši pretēji atzinusi, kā arī nav apstrīdējusi studiju aizdevuma līgumu, tiesa atzīst, ka prasītāja pamatoti ir aprēķinājusi procentus par aizdevuma lietošanu 308,29 *euro* apmērā par laika periodu no 2007.gada 1.marta līdz 2011.gada 30.novembrim, kas lietā tiek pierādīts ar lietā esošo studiju kredīta procentu aprēķinu un atšifrējumu.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). [..] Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Tā kā līgumsods norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā, kreditors, ievērojot Civillikuma 1720.pantu, var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu.

Atbildētāja ar savu parakstu uz studiju aizdevuma līguma ir apliecinājusi savu piekrišanu tajā ietvertajiem nosacījumiem, tātad faktiski piekritusi līgumsoda piemērošanai par līgumā noteiktā aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājuma kavējumu (līgumu 7.punkts). No prasības pieteikuma un lietā esošajiem pierādījumiem tiesa secina, ka atbildētāja savas līguma saistības nav pildījusi pienācīgi, kā rezultātā prasītāja izmantojusi no līguma izrietošās tiesības un aprēķinājusi līgumsodu. Prasības pieteikumā prasītāja lūdz tiesu piedzīt līgumsodu 71,23 *euro* apmērā. Tātad līgumsoda apmērs prasības celšanas brīdī bija atbilstošs Civillikuma 1716.panta trešajai daļai. Līdz ar to un saskaņā ar iepriekš minēto likuma normu tiesa atzīst par pamatotu prasītājas prasības pieteikumā norādīto līgumsodu 71,23 *euro* apmērā, kas pierādās ar lietā esošo studiju kredīta līgumsoda aprēķina atšifrējumu. Tiesas atzīst, ka šāds līgumsoda apmērs ir samērīgs ar galveno saistības apmēru. Pārbaudot lietas materiālus tiesa nesaskata prasītājas negodprātīgu rīcību, kas būtu par pamatu līgumsoda noraidīšanai.

Izvērtējot iepriekš minēto kopumā, tiesa secina, ka parāds ir pamatots ar iepriekš minētajā līguma nosacījumiem un prasības pieteikuma pielikumā veiktie aprēķini ir tiem atbilstoši, kā arī prasībā izklāstītie apstākļi ir pierādīti ar tai pievienotajiem rakstveida pierādījumiem un parāda piedziņa ir pamatota ar normatīvajiem aktiem. Ņemot vērā to, ka atbildētāja iesniegto prasību atzina daļēji galvenā parāda apmērā, tiesai nav pamata apšaubīt prasībā norādītās prasības summas aprēķinu un apmēru, prasītājas iesniegtos pierādījumus un parāda esamību, kā arī faktu, ka līdz šim tas nav atdots. Līdz ar to atzīstams, ka atbildētājai ir pienākums izpildīt savas saistības, kā tas noteikts norādītajā Civillikuma 1587.pantā.

Prasītāja lūdz noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no nenomaksātās parāda summas.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka nosakāmas prasītājas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās parāda summas, jo to paredz Civilprocesa likuma 195.pants, kā arī likumisko procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru nosaka Civillikuma 1759., 1765.pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Civilprocesa likuma 33.pants nosaka, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.

Prasītāja, iesniedzot prasību, samaksājusi tiesas izdevumus šādā apmērā - valsts nodevu 163,77 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (lietas 7.-8.lapa).

Tādējādi no atbildētājas prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva 163,77 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Ievērojot Civilprocesa likuma 41., 190., 193., 195., 204.[1], 250.[25-27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnībā akciju sabiedrības /Nosaukums A/ maza apmēra prasību par naudas piedziņu no /pers. A/.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, Akciju sabiedrības /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, labā parāda pamatsummu 712,31 *euro*, līgumiskos procentus 308,29 *euro* par laika periodu no 2007.gada 1.marta līdz 2011.gada 30.novembrim, līgumsodu 71,23 *euro*, valsts nodevu 163,77 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, kopā 1260,30 *euro* (viens tūkstotis divi simti sešdesmit *euro* 30 centi).

Piedzenamā parāda summa 1260,30 *euro* ieskaitāma Akciju sabiedrības /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, norēķinu kontā Nr.LV51PARX0007250470006, AS /Nosaukums A/.

Noteikt Akciju sabiedrībai /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2017.gada 24.aprīļa, Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese I.Mudele